

Federale Raad voor duurzame ontwikkeling (FRDO)

Advies betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 oktober 2005 inzake de reductie van het gehalte aan vluchtige organische stoffen in bepaalde verven en vernissen en in producten voor het overspuiten van voertuigen.

- Op vraag van de minister van Klimaat en Energie, de heer Magnette, in een brief van 17 november 2009
- Voorbereid door de werkgroep productnormen
- Goedgekeurd door de algemene vergadering via schriftelijke procedure op 27 januari 2010 (zie bijlage 1)
- De oorspronkelijke taal van dit advies is het Frans

1. Context

- [a] De minister van Klimaat en Energie Paul Magnette heeft een adviesaanvraag gericht tot de FRDO betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 oktober 2005 inzake de reductie van het gehalte aan vluchtige organische stoffen in bepaalde verven en vernissen en in producten voor het overspuiten van voertuigen. In de aanvraag, die aankwam op 20 november 2009, wordt de FRDO verzocht zijn advies binnen een termijn van één maand te formuleren. De vertegenwoordiger van de minister heeft niettemin aanvaard deze termijn met twee weken te verlengen.
- [b] Het koninklijk besluit dat ter advies is voorgelegd heeft tot doel de bepalingen van het koninklijk besluit van 7 oktober 2005 te wijzigen die betrekking hebben op de mogelijkheid om individuele vergunningen af te geven die de aan- en verkoop toestaan van strikt beperkte hoeveelheden producten die niet voldoen aan de gespecificeerde grenswaarden voor het VOS-gehalte, wanneer deze producten worden gebruikt voor de restauratie en het onderhoud van gebouwen en klassieke voertuigen die als van bijzonder historisch en cultureel belang zijn aangemerkt door de bevoegde autoriteiten.
- [c] Binnen de huidige reglementering valt het toekennen van individuele vergunningen onder de bevoegdheid van de minister. In de reglementering is geen enkel criterium vastgelegd voor het uitoefenen van deze bevoegdheid.¹
- [d] Dankzij de voorgestelde wijziging zal het mogelijk worden de bestaande voorraden niet-conforme producten weg te werken zonder noodzakelijkerwijs een vergunning aan te vragen. De koper zal voortaan een bepaald aantal documenten moeten leveren aan de verkoper waaruit onder meer blijkt dat het voor de historische of culturele waarde van het te renoveren of te onderhouden goed noodzakelijk is een product te gebruiken waarvan het VOS-gehalte de grenswaarden overschrijdt. En de verkoper zal deze documenten gedurende 3 jaar moeten bewaren voor een eventuele controle. Bovendien zal de in- en uitvoer van dergelijke producten uitdrukkelijk verboden zijn, behalve indien voornoemd product niet meer beschikbaar zou zijn op de Belgische markt: in een dergelijk – hypothetisch – geval zou het nog steeds mogelijk zijn om zich, onder bepaalde voorwaarden, tot de minister te richten om een individuele vergunning aan te vragen die de invoer of de productie van een dergelijk product toestaat.

¹ Art. 3, § 3 van het koninklijk besluit van 7 oktober 2005 inzake de reductie van het gehalte aan vluchtige organische stoffen in bepaalde verven en vernissen en in producten voor het overspuiten van voertuigen.

- [e] Er lijken meerdere redenen te zijn voor deze wijziging. Het zou er met name om gaan vooruit te lopen op een eventuele herziening van de richtlijn 2004/42/CE, die wordt omgezet in het koninklijk besluit van 7 oktober 2005, en die de door deze reglementering vastgelegde regels zou uitbreiden naar andere stoffen. In dit kader zou het ontwikkelde systeem een manier zijn om te kunnen beschikken over een reeds vlot werkend controle- en toezichtmiddel waarmee de eventuele ontwikkeling van illegale parallelle circuits kan worden vermeden. Het zou er ook om gaan om bestaande voorraden aan niet-conforme producten te kunnen wegwerken en te “doen verdwijnen”.

2. Advies

- [1] De FRDO heeft geen fundamentele opmerking in te brengen tegenover het geplande ontwerp.
- [2] Bij het lezen van het huidige ontwerp kan men zich evenwel niet meteen een duidelijk beeld vormen van de redenen ter rechtvaardiging van de wijziging die aan het koninklijk besluit van 7 oktober 2005 is aangebracht. De tekst van het koninklijk besluit bevat ook bepaalde onduidelijkheden, meer bepaald wat betreft de definitie van “bevoegde autoriteit”, of ook inzake de sanctiemodaliteiten in geval de reglementering niet wordt nageleefd.
- [3] De FRDO stelt bijgevolg voor het ontwerp van koninklijk besluit gepaard te laten gaan met een Verslag aan de Koning dat de redenen uitlegt van de wijziging en de context ervan (met name het percentage van de markt in kwestie), evenals van de voornaamste werkingsregels van het nieuw ingevoerde systeem. In dit verband zou een overzicht van de verschillende autoriteiten die bevoegd kunnen zijn eveneens zeer nuttig zijn.
- [4] De FRDO is bovendien van mening dat het in het kader van dit opgestelde afwijkende systeem, gepast is speciale aandacht te besteden aan de bescherming van werknemers, ook al bestaat er al een specifieke reglementering in dit verband. Daarbij moet er over gewaakt worden dat een gepaste communicatie naar de werknemers toe gevoerd wordt om hen te informeren over het feit dat de producten waarvan sprake het toegestane VOS-gehalte overschrijden. Het is immers belangrijk dat een werknemer die werkt voor rekening van de koper die gemachtigd is om restauratie- of onderhoudswerken uit te voeren, systematisch op de hoogte is dat het product dat hij gebruikt niet aan de gespecificeerde grenswaarden voor het VOS-gehalte voldoet, zodat hij specifieke maatregelen kan nemen tegenover deze toxiciteit. In dit kader zou het nuttig kunnen zijn de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk te raadplegen. De Raad beveelt dit trouwens aan.

Bijlage 1. Stemgerechtigde leden van de algemene vergadering die deelnamen aan de stemming over dit advies

- 3 van de 4 voor- en ondervoorzitters:
T. Rombouts, A. Panneels, *J. Turf*.
- 3 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming:
R. de Schaetzen (Natagora), J. Miller (IEW), *S. Leemans* (WWF)
- 3 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor ontwikkelingssamenwerking:
A. Heyerick (VODO), B. Gloire (oxfam), B. Van den Berghe (11.11.11)
- De 2 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties die de belangen van verbruikers verdedigen:
C. Rousseau (Test Achat), *M. Vandercammen* (OIVO)
- 5 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:
B. De Wel (CSC), *A. Vermorgen* (ACV), C. Rolin (CSC), D. Van Oudenhoven (ACLVB), *S. Storme* (FGTB)
- De 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:
I. Chaput (Essenscia), A. Deplae (Union des Classes Moyennes), A. Nachtergaele (FEVIA), M.-L. Semaille (Fédération wallonne de l'agriculture), P. Vanden Abeele (Unie van Zelfstandige Ondernemers), *O. Van der Maren* (Fédération des entreprises belges).
- De 2 vertegenwoordiger van de energieproducenten:
H. De Buck (Electrabel), F. Schoonacker (Samenwerkende Vennootschap voor Productie en Elektriciteit)
- 4 van de 6 vertegenwoordigers van de wetenschappelijke milieus:
R. Ceulemans (UA), L. Helsen (KUL), E. Zaccà (ULB), D. Lesage (UG)

Totaal: 28 van de 38 stemgerechtigde leden

Opmerking: de namen van leden die nog niet bij wet benoemd zijn, staan in cursief.

Bijlage 2. Vergaderingen ter voorbereiding van dit advies

De werkgroep 'productnormen' vergaderde op 6 januari 2010 ter voorbereiding van dit advies.

Bijlage 3. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies

- Prof. Luc LAVRYSEN (UG)

Stemgerechtigde leden en hun vertegenwoordigers

- De hr. Arnaud DEPLAE (UCM)
- Mevr. Birgit FREMAULT (VBO)
- Mevr. Linda MARTENS (IVP-coatings)
- De hr. Bruno MELCKMANS (ABVV)
- Mevr. Françoise VAN TIGGELEN (DETIC)
- Mevr. Valérie XHONNEUX (IEW)

Wetenschappelijke raadgevers en uitgenodigde experts

- De hr. Fabrice THIELEN (FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu)

Secretariaat

- De hr. Jan DE SMEDT
- Mevr. Vania MALENGREAU